

AMEL-İ SALİH

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾

“Asra yemin ederim ki insan gerçekten ziyan içindedir. Bundan ancak iman edip iyi ameller işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve sabrı tavsiye edenler müstesnadır. (Asr suresi)

“Güneş ile dünya arasına ay girince, dünya karanlıkta kalır. ALLAH ile kul arasına dünya girince, kul karanlıkta kalır”... N.F.K

Dini hayat; imanla başlar, ibadetlerle devam eder ve ahlakla güzelleşir.

İbadet, Allah’a tazim ve saygı göstermek ve O’nun bize verdiği sayısız nimetlere karşı şükran borcunu yerine getirmektir.

Buluğ çağından itibaren başlayıp, hayat emanetinin teslim edilmesine kadar devam etmesi gereken bu görev, sadece belirli günlere, saat ve dakikalara bağlı değil bilakis bütün hayatı kapsamaktadır.

İslam'ın İman davetine icabet edip kabul ettikten sonra, imanın gereğini yerine getirmek gerekir: **İmanın gereği ameldir, iman, amel etmeyi gerektirir.** Mü'min, kalbine imanın sevgisini, aklına ilim ve hikmeti, günlük yaşamına ibadeti, huyuna ve ilişkilerine ahlakı uyarlarsa kamil bir mü'min olabilir.

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ

“O, hanginizin daha güzel iş yapacağınızı denemek için ölümü ve hayatı yarattı. O, üstündür, bağışlayandır.” (Mülk, 67/2)

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ()

“Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.” (Zariyat 56).

قُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا

De ki: "**Sizin ibadetiniz olmayınca Rabbim size ne kıymet verir. Halbuki, siz tekzîp ettiniz, artık (bu tekzîpin cezası size) yakın bir zamanda ulaşacaktır.**" (Furkan 77).

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

"**Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize Kulluk ediniz...**"(Bakara, 2/21) gibi âyetler, insanın sorumlu ve mükellef bir varlık olduğunu ifade etmektedir.

"**Amel**", iradeye dayalı iş, davranış ve eylem, "**salih amel**" ise; **niyete ve iradeye bağlı olarak yapılan bilinçli fiil ve hayırlı iş demektir.**

Yapıldığı zaman sevap kazanılan, Allah ve Peygamberin emir ve yasaklarına uygun her amel salih ameldir.

BİR AMELİN SALİH AMEL OLABİLMESİ İÇİN;

1. salih ameli yapan kişinin **müslüman** olması,
2. Salih ameli **imanın gereği** olarak yapması,

3. **Kur'an'a ve Sünnete uygun** olması,

4. Tam bir **ihlas ve iyi bir niyetle** yapılması gerekir.

Yüce Allah, müminlerin salih ameller işlemlerini emretmektedir:

وَاعْمَلُوا صَالِحًا ”Salih ameller işleyin” (Sebe, 34/11).

Kuran'a baktığımızda, **Allah rızasına uygun olan her türlü söz, fiil, ibadet ve iyiliklerin "salih amel"** olduğunu görmekteyiz.

Namaz, oruç, zekat, hac ve Kurban gibi temel ibadetlerin yapılması "salih amel" olduğu gibi **iyiliği emretmek, kötülükten men etmek,, sosyal yardımlaşma ve benzeri Kur'an'a uygun olan her türlü iş ve davranış** salih ameldir.

Kur'an'da iman ile salih ameller arasında o kadar kuvvetli bir bağ kurulmuştur ki, **imanın zikredildiği yerde peşinden hemen salih amel gelmektedir.**

Gölgenin simayı takip ettiği gibi salih amel de Kur'an'da imanı takip etmiş, adeta salih amel kalpteki imanın dışa yansımaları olmuştur.

Mü'min, kalbine imanın sevgisini, aklına ilim ve hikmeti, günlük yaşamına ibadeti, huyuna ve ilişkilerine ahlaki uyarlarsa kamil bir mü'min olabilir.

Gereği yerine getirilmeyen iman zayıf ve samimiyetten uzaktır.

Ehl-i sünnet bilgilerine göre **amel, imanın aslı için şart değilse de kemali için bir şart olarak görülmüş, amelsiz imanın, zayıflayacağı belki de yok olabileceği ifade edilmiş** ve imanın salih amellerle beslenmesinin gereği vurgulanmıştır.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

"İman edenler ve salih amel işleyenler..." diye başlayan pek çok ayet bize amelin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

AMELİN KABULU İÇİN İMAN GEREKLİDİR

Bir amelin salih olabilmesi için **ameli işleyen kimsenin mümin olması, şirk ve gösteriştan uzak durması, ameli iyi bir niyet ve ihlasla yapması ve amelin İslam'ın prensipleriyle çatışmaması gerekir.**

İnanmayan bir insanın yaptığı güzel, faydalı, işler “salih amel” kapsamında değerlendirilemez. Çünkü amelin sıhhati için imanın gerekli olduğunu Yüce Kitabımız Kur’an şöyle ifade etmektedir:

وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ

“Kim iman (esaslarını)inkar ederse o kimsenin ameli boşa gider” (Maide,5/5)

Yüce Allah inkar edenlerin amellerini **fırtınalı bir günde rüzgarın şiddetle savurduğu küle ve seraba benzetmektedir.** Mümin olmayanlar, kıyamet gününde yaptıkları amellerden hiçbir şey elde edemeyeceklerdir:

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا

كَسَبُوا عَلَى شَيْءٍ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ

“Rablerini inkar edenlerin durumu şudur: **Onların işleri, fırtınalı bir günde rüzgarın şiddetle savurduğu küle benzer. (Dünyada) kazandıkları hiçbir şeyin (ahirette) yararını görmezler. İşte bu derin sapıklıktır.**”(İbrahim 14/18)

İmanın tesiri davranışa yansımazsa davranışın tesiri imana sirayet eder.

Mevlana'nın dediği gibi, **“İnandığınız gibi yaşamazsanız yaşadığınız gibi inanmaya başlarsınız.”**

İman ile Müslüman oluruz, salih amel ile Allah'ın rızasını kazanır ve Allah'ın salih kulları arasına gireriz. Cennete ise amelimizin miktarı ile değil amelimizdeki ihlas ile girebiliriz.

İman söz vermek, amel ise verdiği sözü yerine getirmektir. Er kişi sözünde durur.

Kıymetli kardeşlerim!

Salih amellerimizi 2 kısma ayırmamız mümkündür.

1. Allah'ın sınır ve kurallarını belirlediği ibadetler
2. Ölçüyü Allah'ın belirlediği sınırlar koymadığı ibadetler

İnsanın bir mükelleftir. **Mükellefiyetinin de ÖMÜR BOYU DEVAM etmesi**

gerektiğini Mevla'mız kuranı keriminde bizlere ifade etmiştir:

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ

“Sen şimdi Rabbini hamd ile tesbih et ve secde edenlerden ol!Ve sana ölüm gelinceye değin Rabbine ibadet et.” (el-Hicr (15) 99).

Çünkü **ibadetler süreklilik ister. Tatili Kabul etmez. Namazımız, orucumuz, sair ibadetlerimiz her daim ve zamanda mükellefiyetimiz var olduğu, devam ettiği sürece devam eder.**

Görüldüğü gibi **ibadetlere devamlılık teşvik edilmiştir.** Devamlı surette yapılan ibadetlerin az da olsa ara sıra yapılan ibadetten hayırlı olduğu anlaşılmaktadır.

Farz ve vacip olan ibadetlerde (namaz, zekat, oruç, kurban, keffaret vb.) kesinti söz konusu olamaz. Bunların miktarları ve vakitleri kesin olarak tayin edilmiştir.

Ayrıca **revâtip** (bir tertip ve düzen içinde beş vakit farz namazları ile birlikte ve belli devamlılık içinde kılınan) sünnetlerde de süreklilik esastır. Dolayısıyla **azlık-çokluk bu ibadetler için söz konusu olamaz.**

Azlık-çokluk ancak bunların dışında tatavvû (gönüllü) olarak yapılan ibadetlerde mevzu bahistir. Bir mü'min, bu konuda prensip sahibi olmalı, gönüllü olarak ifa edilen ibadetlere de kendisini azar azar alıştırmalı ve devamlılık prensibini uygulamaya çalışmalı ve nefsinin bu yönde de terbiye etmeye gayret etmelidir.

اَكْلَفُوا مِنَ الْعَمَلِ مَا تَطِيقُونَ. فَإِنَّ خَيْرَ الْعَمَلِ أَدْوَمُهُ وَإِنْ قَلَّ.

Hız. Ebu Hureyre radiyallahu anh anlatıyor: "Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki: **"Farz olmayan amelden gücünüz yettiği kadar yüklenin. Çünkü amelin hayırlısı devamlı olanıdır, az bile olsa."**

RABBİM BANA KULUM DEDIĞİ VAKİT..

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي
بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا

“Ben hakikat Allah’ın kuluyum. O bana kitap verdi. Beni peygamber yaptı. Beni her nerede olursam mübarek kıldı. Bana, hayatta olduğum müddetçe namaz kılmamı ve zekât vermemi emretti.” . (Meryem, 19/31)

Evliyallahın büyüklerinden SÜLEYMAN DARANI Hazretleri, şöyle der: **“Kıyamet günü olduğunda Allah bana: Ey Süleyman, ey kulum diye hitap etsin, sonra toprak ol desin, toprak olmaya razıyım. Yeter ki Allah beni kulluğa kabul etsin.”**

Kul demek, Allah’ın emirlerine teslimiyet gösteren kimse demektir. Bu ölçülere uygun olan bir kulluk. “Allah’ın emirlerine itaat edip, yasaklarından uzak durmak” şeklinde izah edilmekte ve geniş bir sahaya yayılmış bulunmaktadır. Allah’ın emirlerine itaat etmeye **İBADET** veya **KULLUK** adı verilir.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ وَأَجْسَادِكُمْ، وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ. التَّقْوَى هَهُنَا،
التَّقْوَى هَهُنَا، التَّقْوَى هَهُنَا، وَيُشِيرُ إِلَى صَدْرِهِ.

H.z. Ebu Hüreyre (r.a) anlatıyor: "Resulullah (a.s) buyurdular ki: ... **Allah sizin suretlerinize ve kalıplarınıza bakmaz, fakat kalplerinize ve amellerinize bakar. Takva şuradadır-eliyle göğsünü işaret etti...**" (*Müslim, Birr 28*)

ALLAH HERŞEYİ BİLİR

وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

“Her ne hayır işlerseniz, Allah onu mutlaka bilir.” (Bakara sûresi (2), 215)

NE YAPARSAK KENDİMİZ İÇİN

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ

“İyilik işleyeninin faydası kendisinedir.” (Câsiye (45), 15)

« تَكْفُ شَرِّكَ عَنِ النَّاسِ فَإِنَّهَا صَدَقَةٌ مِنْكَ عَلَى نَفْسِكَ »

Ebû Zer Cündeb İbni Cünâde *radiyallahu anh* şöyle dedi:- Ey Allah'ın Resûlü! Hangi amel daha üstündür? dedim. - “Allah’a iman ve Allah yolunda cihaddır” buyurdu. ...- “**İnsanlara zarar vermezsin. Zira bu da kendi kendine iyilik etmen demektir**” buyurdu. (Buhârî, İtk 2; Müslim, İmân 136)

« عُرِضَتْ عَلَيَّ أَعْمَالُ أُمَّتِي حَسَنُهَا وَسَيِّئُهَا فَوَجَدْتُ فِي مَحَاسِنِ أَعْمَالِهَا الْأَذَى يُمَاطُ عَنِ الطَّرِيقِ ،
وَوَجَدْتُ فِي مَسَاوِيءِ أَعْمَالِهَا النُّخَاعَةَ تَكُونُ فِي الْمَسْجِدِ لَا تَدْفَنُ »

Ebû Zer *radiyallahu anh*'den rivayet edildiğine göre Nebî *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

“Ümmetimin iyi-kötü bütün amelleri bana gösterildi. İyi işlerinin içinde, gelip geçenlere eziyet veren şeylerin yollardan kaldırılmasını da buldum. Kötü amelleri arasında da mescidde temizlenmeden bırakılmış balgamı gördüm.” (Müslim, Mesâcid 57)

Yollardaki çer-çöp, taş-toprak, tükrük-balgam gibi tabîî; afiş, reklam, yazı, resim, yaya kaldırımına park edilmiş otomobil gibi sun'î rahatsızlık âmillerinin tümünün yollardan temizlenmesi tam bir iyiliktir. Şehirleşme anarşisinin yaşandığı günümüzde ve özellikle de büyük şehirlerde bunun ne kadar büyük bir anlam taşıdığını bu şehirlerde yaşayanlar pek iyi bilirler.

Yürürken ayağın ucuyla yol ortasından kenara atılacak bir taş bile, bir iyilik olarak değerlendirilmektedir. Yeter ki iyilik düşünce ve bilincine sahip olunsun.

İyi bir niyet, âdetleri ibadetleştirir. Kötü niyetler de en hâlis ibadetleri, hayır ve iyilikleri bile işe yaramaz hale getirir.

كُلُّ مَعْرُوفٍ صَدَقَةٌ

Câbir İbni Abdullah *radıyallahu anh*'den rivayet edildiğine göre Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: **“Her meşrû ve güzel iş sadakadır.”** Buhârî, Edeb33

«لَا تَحْقِرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا وَلَوْ أَنْ تَلْقَى أَحَاكَ بِوَجْهِ طَلِيقٍ»

Ebû Zer *radıyallahu anh* şöyle dedi: Nebî *sallallahu aleyhi ve sellem* bana (hitaben) buyurdu ki:

“Din kardeşini güler yüzle karşılamak gibi (tabîî) bir iyiliği bile sakın küçük görme!” (Müslim, Birr 144.)

«لَقَدْ رَأَيْتُ رَجُلًا يَتَقَلَّبُ فِي الْجَنَّةِ فِي شَجَرَةٍ قَطَعَهَا مِنْ ظَهْرِ الطَّرِيقِ كَأَنْتَ تُؤْذِي الْمُسْلِمِينَ»

Ebû Hüreyre *radıyallahu anh*'den rivayet edildiğine göre Nebî *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

“Müslümanları rahatsız eden yol üstündeki bir ağacı kesen bir kişiyi cennet nimetleri içinde yüzer gördüm.” (Müslim, Birr 129)

« مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَغْرِسُ غَرْسًا إِلَّا كَانَ مَا أَكَلَ مِنْهُ لَهُ صَدَقَةٌ ، وَمَا سُرِقَ مِنْهُ لَهُ صَدَقَةٌ ، وَلَا يِرْزُؤُهُ أَحَدٌ إِلَّا كَانَ لَهُ صَدَقَةٌ»

Câbir İbni Abdullah *radiyallahu anh*'den rivâyet edildiğine göre Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

“Herhangi bir **müslümanın diktiği ağaçtan yenen şey onun için sadakadır. Çalınan şey de sadakadır; eksiltilen de onun için sadakadır.**” (Müslim, Müsâkât 7)

“ağaç ve ekinden yararlanıldığı sürece” ağaç veya ekilen ekinden, insanın, kurdun-kuşun yediği, çoluk çocuğun çaldığı, yine insanların kesip kırıp eksilttiği yani olumlu-olumsuz her şey kıyamete kadar o ağacı diken veya o ekini eken için ayrı ayrı birer sadaka olmaktadır.

Çevreyi ağaçlandırmada, yeşillendirmede, ağaç veya ekin, meyve-sebze türlerinin ıslahında, bir yerden bir başka yere götürülüp oralarda da üretilmesinde öncülük edenlerin, bu yeni yörelerde o meyve veya sebze türleri üretimi yapıldığı sürece onu getiren, o yöreye tanıtan için hep iyilik olarak yazılacaktır.

Ağaç dikmeye ve yeşile bunca teşvikten sonra, Müslümanların oturduğu köy, kasaba, şehir ve ülkelerin ağaçtan ve yeşilden yoksun ve onlardan yeterince nasibini alamamasını açıklamanın, hoş görmenin imkânı var mıdır?

“Allah, sizin her biriniz ile tercümansız konuşacaktır. Kişi sağ tarafına bakacak, âhirete gönderdiklerinden başka bir şey göremeyecektir. Soluna bakacak, âhirete gönderdiklerinden başka bir şey göremeyecektir. Önüne bakacak, karşısında cehennemden başka bir şey göremeyecektir. O halde artık bir hurmanın yarısı ile de olsa, kendinizi cehennem ateşinden koruyun. Bunu da bulamayan, güzel bir söz ile kendisini korusun.” (Buhârî (Zekât 10, Rikak 31, Tevhid 36))

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا

“Mal ve oğullar, dünya hayatının süsüdür. Bakî kalacak olan iyi ameller ise, Rabbinin katında, sevabca da hayırlıdır, ümit yönünden de daha hayırlıdır.” (Kehf,18/46)

فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا

“De ki: Ben, yalnızca sizin gibi bir beşerim. (Şu var ki) bana, İlâh'ınızın, sadece bir İlâh olduğu vahyolunuyor. Artık her kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa, iyi iş yapsın ve Rabbine ibadette hiçbir şeyi ortak koşmasın.” (Kehf 110)

Başlıca ibadetlerimizin yanında;

1. Kuran okumak, öğrenmek, öğretmek, anlamaya çalışmak
2. Allahın emirlerini yerine getirmeye çalışmak
3. Ailenin rızkını temin hususunda Helal ve harama riayet etmek
4. Tevbe etmek
5. Allahı dua, tevbe, zikr ile anmak
6. Hastayı Allah için ziyaret etmek
7. Misafire Allah için ikramda bulunmak
8. Davete icabet etmek
9. Müslüman kardeşinin iyiliğini istemek
10. Temizliği istemek ve temiz olmak
11. Vaaz ve nasihat dinlemek
12. İnsanlara ve insanlığa faydalı olmak
13. Sabah namazına kalmak niyetiyle uyumak
14. İyiliği emr, kötülüğü nehyetmek
15. Allah için infak etmek, sadaka vermek
16. Güzel söz söylemek
17. İbadetlere devam etmek
18. Dini bilgiyi artırmak için gayret sarfetmek
19. Yakınlarını gözetmek, akrabalık hukukuna riayet etmek
20. Komşularla iyi geçinmek
21. Sözünde durmak
22. Emanetlere riayet etmek
23. Ahret için yatırım yapmak
24. Yaratılan her varlığa güzel muamelede bulunmak
25. Çocuklara Allah'ı, peygamberi, dini öğretmek
26. Ailesiyle birlikte ibadet etmek

27. Her işe besmeleyle başlamak
28. Yetimleri görüp gözetmek, dul ve yoksullara yardım etmek
29. Ana-babaya iyilik ve itaat etmek
30. Kötülüklerden uzak durmak
31. Gözü haramlardan korumak
32. Ticari iş ve işlemlerde dürüst davranmak
33. Kalbi kinden öfke ve düşmanlıktan uzak tutmak
34. İffet ve hayalî davranmak
35. Güzel ahlaklı olmak
36. Sünnetlere riayet etmek
37. Cenazelere iştirak etmek
38. Selamı yağınlaştırmak
39. Mescitlerin inşasına katkıda bulunmak
40. Namaz için cemate adım atmak
41. Vakıfları koruyup kollamak
42. vatanını-milletini sevmek,
43. kamu yararını gözetmek,

İslâm'da ameller niyetlere göredir.

إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَّا نَوَىٰ فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ فَهَجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ لِدُنْيَا يُصِيبُهَا، أَوْ امْرَأَةٍ يَنْكِحُهَا فَهَجْرَتُهُ إِلَىٰ مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ.

Mü'minlerin emîri Ebû Hafs Ömer ibn Hattâb (r.a.), Resûlullah (s.a.v.)'i şöyle buyururken dinledim, dedi:

“Yapılan işler niyetlere göre değerlendirilir. Herkes yaptığı işin karşılığını niyetine göre alır. Kimin niyeti Allah’a ve Resûlü’ne varmak, onlara hicret etmekse, eline geçecek sevap da Allah’a ve Resûlü’ne hicret sevabıdır. Kim de elde edeceği bir dünyalığa veya evleneceği bir kadına kavuşmak için yola çıkmışsa, onun hicreti de hicret ettiği şeye göre değerlendirilir.” (Buhârî, Bed’ü’l-vahy 1, (I,2);)

نِيَّةُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِنْ عَمَلِهِ

“Mü'minin niyeti (maksat ve ihlâsı) amelinden hayırlıdır. Münafığın ise ameli niyetinden hayırlıdır.” (Taberani, el-Mu’cemü'l-Kebir, c.6, s.185; Beyhaki, Şuabu'l İman; Camiu's-Sağir, h. 9295)

Niyetim Sayesinde Affolundum

İmâm Kuşeyrî anlatır: Horasan sultanı ve kahramanlarından Amr bin Leys öldükten sonra onu sâlih bir zât rü'yâda gördü ve aralarında şu mükâleme geçti:

"-Allâh sana ne muâmelede bulundu?"

"-Allâh beni afvetti."

"-Allâh seni ne sebeple afvetti? **Hayâtında nasıl bir amel işledin ki afva mazhar oldun?"**

Bunun üzerine Amr bin Leys şöyle cevap verdi:

"-Günlerden bir gün yüksek bir tepeye çıkmıştım. Oradan askerlerime baktım. Onların çokluğu ve ihtişamını seyredince: **"Keşke Rasûlullâh zamanında vâkî olan gazvelere ordumla beraber iştirâk edip de O'nun uğrunda fedâ-yı cân eyleyen**

bahtiyarlardan olabilseydim..." diye hislendim. İşte bu niyet ve iştiyakımdaki ihlâs sebebiyle yüce Allâh, bana rahmetiyle muâmele ederek günahlarımı bağışladı ve beni sonsuz nîmetleriyle mükâfatlandırdı."

Köpeğe ayakkabısıyla kuyudan su veren günahkar kadın da böyle değil miydi? Yaptığı ufak bir iyilik karşılığında affa mazhar olmak işte budur.

Sonuçlar, kişinin öncesinde yapmış olduğu niyete bağlıdır. Niyetin yapıldığı mahal kalptir. Dille yapılan niyet kalbe ulaşmadıkça işin neticesinden dünyalık fayda alınsa bile ahiret açısından hiçbir fayda ele alınmayacaktır. İtikadi açında çok tehlikeli olan münafıklığın sebebi ise, inanç açısından niyetin Allah katında kabul edilebilir bir niyet olmamasıdır.

Hız. Mevlana'nın **"Ya görüdüğün gibi ol, Ya olduğun gibi görün"** sözüyle çok güzel bir şekilde ifade ettiğİ üzere insan içi ve dışı bir olmalıdır.

ALLAH'IN SEVDİĞİ VE RAZI OLDUĞU İNSANLAR VE AMELLER

- 1. Allah İhsanı ve Muhsinleri Sever**
- 2. Allah Takvayı ve Muttakileri Sever**
- 3. Allah Adaleti ve Adil Mü'minleri Sever**
- 4. Allah Sabrı ve Sabreden Mü'minleri Sever**
- 5. Allah Mütevekkil İnsanları Sever**

6. Allah Temizlenenleri Sever

7. Allah Tevbeyi ve Tevbe Edenleri Sever

8. Allah Cihat Yapanları Sever

9. Allah Mü'minlere Karşı Alçakgönüllü Olanları Sever

Bir Kişiyi Allah Sevince...

وعن أبي هريرة قال: قال رسول الله: إذا أحبَّ الله تعالى العبدَ نادى جبريل: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
فُلَانًا فَأَحِبُّهُ. فَيَحِبُّهُ جبريلُ. ثُمَّ يُنَادِي فِي أَهْلِ السَّمَاءِ: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ فُلَانًا فَأَحِبُّوهُ فَيَحِبُّهُ أَهْلُ
السَّمَاءِ. ثُمَّ يُوضَعُ لَهُ الْقَبُولُ فِي الْأَرْضِ

Ebû Hüreyre (r.a) anlatıyor: "Rasulullah (a.s) buyurdular ki:

"**Allah bir kulu sevdi mi** Cebrâil Aleyhisselâm'a: "**Allah falanı seviyor, onu sen de sev!**" diye seslenir. Onu Cebrâil de sever. Sonra o, sema ehline: "**Allah falanı seviyor, onu siz de sevin!**" diye nidâ eder, derken, bütün sema ehli de onu sevmeye" Allah falanı seviyor, onu siz de sevin!" diye nidâ eder, derken, bütün sema ehli de onu sevmeye başlar. **Sonra onun için arz (halkı arasına hüsn-ü kabûl) konur.**" (Buhârî, Tevhid 33, Edeb 41; Müslim Birr 157, Muvatta, Şi'r 15; Tirmizî, Tefsîr, Meryem (3160).)

Salih Amellerle Kul Öyle Bir Hale Gelir ki,

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِحَرْبٍ، وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْ
 أَدَاءٍ مَا افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ، وَلَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ، فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ كُنْتُ سَمْعَهُ
 الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ. وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُهُ بِهِ وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا. وَرَجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا، وَإِنْ سَأَلَنِي
 أَعْطَيْتُهُ، وَإِنْ اسْتَعَاذَنِي أَعْدَتُهُ، وَمَا تَرَدَّدْتُ عَنْ شَيْءٍ أَنَا فَاعِلُهُ تَرَدُّدِي عَنْ قَبْضِ نَفْسِ عَبْدِي
 الْمُؤْمِنِ، يَكْرَهُ الْمَوْتَ وَأَكْرَهُ مَسَاءَتَهُ.

Hız. Ebu Hüreyre (r.a) anlatıyor: "Resûlullah (a.s) buyurdular ki:

"Allah Teâla hazretleri şöyle ferman buyurdu: "**Kim benim veli kuluma düşmanlık ederse ben de ona harp ilan ederim. Kulumu bana yaklaştıran şeyler arasında en çok hoşuma gidene, ona farz kıldığım (aynî veya kifaye) şeyleri eda etmesidir. Kulum bana nafîle ibadetlerle yaklaşımaya devam eder, sonunda sevgime erer. Onu bir sevdim mi artık ben onun işittiği kulağı, gördüğü gözü, tuttuğu eli, yürüdüğü ayağı (aklettiği kalbi, konuştuğu dili) olurum. Benden birşey isteyince onu veririm, benden sığınma talep etti mi onu himayeme alır, korurum.** Ben yapacağım bir şeyde, mü'min

kulumun ruhunu kabzetmedeki tereddüdüm kadar hiç tereddüte düşmedim: O ölümü sevmez, ben de onun sevmediği şeyi sevmem." *[Buhârî, Rikak 38.]*

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ
يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يَبُورُ

"Kim izzet ve şeref istiyorsa, bilsin ki, izzet ve şeref'in hepsi Allah'ındır. O'na ancak güzel sözler yükselir (ulaşır). Onları da Allah'a amel-i sâlih ulaştırır.

Kötülüklerle tuzak kuranlara gelince, onlar için çetin bir azap vardır ve onların tuzağı bozulur." (Fatır 10)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ

"İman edip sâlih ameller işleyenlere gelince, halkın en hayırlısı da onlardır." (Beyyine 7)

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا

كَانُوا يَعْمَلُونَ

“Erkek veya kadın, mümin olarak kim iyi amel işlerse, onu mutlaka güzel bir hayat ile yaşatırız. Ve mükâfatlarını, elbette yapmakta olduklarının en güzeli ile veririz.” (Nahl 97)

Müminin yeryüzünde bıraktığı izler mahşerde onun için şahitlik edecektir. Secde ettiği yerler, hasta ziyaret ettiği mekanlar, güzel söz ve nasihat dinlediği mekanlar, her yer onun için Allaha niyazda bulunacak, affı için yalvaracak.

ÖMÜR TÜKENMEDEN AMELLERİMİZİ SALİH KILALIM

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: بَادِرُوا بِالْأَعْمَالِ سَبْعًا؛ هَلْ تَنْتَظِرُونَ إِلَّا فَقْرًا مُنْسِيًا، أَوْ غَنًى مُطْغِيًا، أَوْ مَرَضًا مُفْسِدًا، أَوْ هَرَمًا مُفْنِدًا، أَوْ مَوْتًا مُجْهَزًا، أَوْ الدَّجَالَ، فَشَرُّ غَائِبٍ يُنْتَظَرُ، أَوْ السَّاعَةُ أَدَهَى وَأَمْرٌ

Hz. Ebu Hureyre (r.a) anlatıyor: "Rasulullah (a.s) buyurdular ki: "**Yedi şeyden önce amelde acele edin:**

- * Unutturucu fakirliği mi bekliyorsunuz?
- * Tuğyan ettirip azdırıcı zenginliği mi bekliyorsunuz?
- * İfsad edici hastalığı mı bekliyorsunuz?
- * Aklınızı götürecek ihtiyarlığı mı bekliyorsunuz?
- * Ani ölüm mü bekliyorsunuz?
- * Deccali mi bekliyorsunuz. Bu beklenen gaib bir şerdir.
- * Yoksa kıyameti mi bekliyorsunuz? Kıyamet ise hepsinden kötü, hepsinden daha acıdır." (Tirmizî, Zühd 4,)

ÖMÜR HESAP VERİLECEK EN BÜYÜK SERMAYEDİR

سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ (صَعْم): أَيُّ النَّاسِ خَيْرٌ؟ قَالَ: مَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَحَسُنَ عَمَلُهُ؛ قِيلَ: فَأَيُّ النَّاسِ شَرٌّ؟ قَالَ: مَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَسَاءَ عَمَلُهُ.

Hız. Ebu Bekre (r.a) anlatıyor: "Rasulullah (a.s)'a "**Hangi insan daha hayırlıdır?**" diye sorulmuştu:

"**Ömrü uzun, ameli de güzel olanıdır**" buyurdular."**Öyleyse insanların kötüsü kimdir?**" diye soruldu:"**Ömrü uzun, ameli kötü olanıdır!**" buyurdular." (Tirmizî, Zühd 22)

«أَعْدَرَ اللَّهُ إِلَىٰ أَمْرِيءٍ آخَرَ أَجَلَهُ حَتَّىٰ بَلَغَ سِتِّينَ سَنَةً»

Ebû Hüreyre *radıyallahu anh*'den rivayet edildiğine göre Nebî *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

"Allah, altmış yıl ömür verdiği kişinin mazeret gösterme imkânını ortadan kaldırmıştır." (Buhârî, Rikak 5)

SALİH AMELLERİN MÜKAFATI

Salih amel işleyenlerin dünya mükafatı, huzurlu bir hayat ve saygın bir kişilik, ahiret mükafatı ise cennettir.

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى

“Kim de iyi davranışlarda bulunmuş bir mümin olarak O'na varırsa, üstün dereceler işte sırf bunlar içindir”...”(Taha,75)

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

“İman edip iyi davranışlarda bulunanlara, içinden ırmaklar akan cennetler olduğunu müjdele!” (BAKARA 25)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا

“İman edip de güzel davranışlarda bulunanlar var ya, şüphe yok ki biz öyle güzel işler yapanların mükafatını zayi etmeyiz”. (Kehf, 18/30)

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ

“İnanmış olarak yararlı iş işleyenin emeği inkâr edilmeyecektir. Biz şüphesiz onu yazmaktayız.” (Enbiya, 21/94)

إِذَا أَحْسَنَ أَحَدُكُمْ إِسْلَامَهُ فَكُلُّ حَسَنَةٍ يَعْمَلُهَا تُكْتَبُ لَهُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ، وَكُلُّ سَيِّئَةٍ يَعْمَلُهَا تُكْتَبُ بِمِثْلِهَا حَتَّى يَلْقَى اللَّهَ تَعَالَى

Ebu Hüreyre (r.a) hazretleri anlatıyor: Hz. Peygamber (a.s) buyurdular ki: "**Sizden biri içiyle dışıyla Müslüman olursa, yaptığı her bir hayır en az on mislinden, yedi yüz misline kadar sevabıyla yazılır. İşlediği her bir günah da sâdece misliyle yazılır. Bu hâl, Allah'a kavuşuncaya kadar böyle devam eder.**" (Buhârî, İman 31; Müslim, İman 205, (129)).

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ

“Kim âhîret kazancını istiyorsa, onun kazancını çoğaltırız. Dünya kazancını isteyene de dünyalık veririz; ama onun âhîrette bir nasibi olmaz”(Şura, 42/20)

İbadete Kim Muhtaçtır ? Yaratan mı? Yaratılan mı?

Allah (c.c.)'ın ibadete ihtiyacı yoktur. İbadete asıl ihtiyacı olan bizleriz. İbadetlerimiz sebebiyle ve Allah (c.c.)'ın lütuf ve merhameti ile O'nun azabından korunup, cennetine girebiliriz.

Bilinçli iman, kişinin Rabbini bilmesidir. (marifetullah). **Salih amel ise, kişinin Rabbi ile ilişkisinin tarzını ve usulünü bilmesi, bir beşer olarak insan olması, işini bilmesi ve asli görevlerini ifa etmesidir.**

Bir gün İbrahim Ethem'e demişler ki:

-Bu sene havalarda çok kurak geçiyor, bitkiler kurudu, kıtlık hüküm sürüyor, biz yağmur duasına çıkıyoruz, sen de bize katıl. O Allah dostu şöyle cevap vermiş:

-Siz kulluğunu bilin, O Rabliğini bilir. Siz Allah'ın güzel kulları olun, o yağmur da yağdırır, ekini de bitirir, rızık da bol bol ihsan eder.

İman ettim, elhamdülillah müslümanım diyerek her şeyin bittiği yanılgısına kapılmayınız. **İman bir başlangıçtır. Amel ile iman sağlamlaştırılacak ve kuvvetlenecektir.**

أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ

“İnsanlar, imtihandan geçirilmeden, sadece "İman ettik" demeleriyle bırakılıvereceklerini mi sandılar? (Ankebut,2)

İman söz vermek, amel ise verdiği sözü yerine getirmektir. Er kişi sözünde durur.

Akıp giden zaman içerisinde kulluk ve onun gereği olan ibadetlerin de kesintisiz ve noksansız devam etmesi gerekir. Mü'min, emanet olarak verilen hayatın, hiç ara vermeden tükendiğini unutmamalı ve kulluğun ebediyete uzanan çizgide sürekli devam etmesi gerektiğini aklından asla çıkarmamalıdır.

Mutluluğu, dışarıda aramayınız, başkalarından beklemeyiniz, mutluluğu önce imanın tadını, sonra da ibadetin tadını elde ederek her işi yerli yerince yaparak kendi içinizde üretmeye çalışınız.

Denilir ki, içilen her kahvenin tadı farklıdır. Bu tat, içtiğiniz yere ve birlikte içtiğiniz kimselere göre değişir. **İbadetin tadına ermek için Allah'ın evi ve Kabe'nin şubeleri sayılan camilerden ve Allah'ın huzuruna kabul edilmiş cemaatten daha seçkin bir yer olamaz.**

İbadet imanı pekiştirir, kötü duyguları yok eder, ahlakı güzelleştirir, günah işlemekten alıkor, toplumsal barışı sağlar.

İbadet insanın yaratana ile ilişkisini güçlendirir. İnsanın iç huzurunu sağlar. İnsana güven verir. Sorumluluk bilincini geliştirir.

İBADETİN YAŞI OLUR MU?

Terzi idi. İyi bir terzi. Dikeceği elbiseleri dört dörtlük dikerdi. Hiç bir eksiklik bırakmamaya çalışırdı. Bazılarının "kim anlar onu!" dediği yanlışları bile hemen düzeltmeye çalışırdı.

Onun için gece gündüz çalıştığı olurdu. Çoğu akşamları sabahlardı dükkanda, elindeki işi bitirmek için.. Namazlarını hiç kaçırmazdı. Çoğu zaman camiye gider bazen de dükkanda kılardı.

Birgün ezan okunuyordu. Hemen dükkanını kapayıp camiye yetişmek istiyordu tam bu sırada karşı marangoz çağırıdı "hayırdır" diyerek içeri girdi. Adam çay söylemek istemişti. Ama o, kahve çayından

nefret ederdi. Kendisinin küçük bir semaveri vardı onunla çayını ağır ağır kaynatırdı. Kibarca reddetti. Bir müddet bakıştıktan sonra marangoza;

- "Acelem var gitmem lazım" dedi bunun üzerine marangoz:

- işler nasıl? müşteriler çok mu gibi havadan sudan sorularla oyaladı. Biraz terzinin işini önemsemiyordu adeta. Bunun üzerine terzi bir kez daha kapıya doğru yöneldi. Bu sefer genç marangoz;

- Yahu abi seni hep namazdayken görüyorum. Daha çok gençsin, biraz yaşamamız gerekmez mi? Tamam yaşlanınca kılarız, uzatırız sakalı. Genç adam beklemediği soru karşısında biraz düşündü...

- Peki ya yaşlanamaz isek? Genç ölümleri hiç duymadın mı?

- Ya abi bırak gericiler gibi konuşmayı genç ölümler binde hata yüz binde bir olur. Yaşlanınca yapsak daha iyi olur yaşlılık

biçilmiş kaftan bu işler için...

Genç karşısındakine birşey anlatamayacağını anladı ve her zamanki tavrıyla nazikçe izin isteyip çıktı.

Ertesi gün dükkanına geldiğinde ise karşıda bir topluluk gördü, meraklandı. Dükkan mı soyuldu acaba diyerek sokuldu kalabalığa. Herkes üzgün bir halde idi. Kimseye soru sormadı. Etrafta bir zorlama izi de yoktu. İçeri girdikçe kalabalık artmıştı. Derken biri;

- YAZIK OLDU ÇOCUĞA DAHA GENÇTİ..

İşitince bunları, anladı ne olduğunu...

“Babamın En Dikkat Cekici Tarafı Namaz Kılmayısı İdi” (Namazsız hayat geçirmek kimseye fayda sağlamaz)

Gencin biri Mescid-i Saadetin kapısına gelir, gozyası dokmeye baslar. Onun uzuntusunu goren Efendimiz: **“Ey delikanlı neden ağlıyorsun?”** Genc: **“Babam vefat etti. Cenazesini kimse kıldırmaya yanasmıyor, onun için ağlıyorum”** der.

Efendimiz yanında bulunan Hz. Ebu Bekir ve Hz. Omer’e: **“Gidiniz bu gencin babasının cenazesini yıkayıp defnini yapın!”** diye emreder. Giderler az sonra geri gelirler. Hem de cenazeye el surmeden. Efendimiz: **“Neden geldiniz? Nicin cenazeyi kaldırmadınız”** diye sorar.

Hz. Ebu Bekir ve Hz. Omer: **“Ya Rasulullah biz bu cenazeyi normal bir insan seklinde gormedik. Sekli değışmiş huviyeti mesholmuş. Endiseye dustuğumuzden cenazeye el surmeden sana geldik ya Rasulellah!”** diye cevap verirler.

Efendimiz olay yerine gider. Cesedin korkunc olduğunu gorur. Dua eder ceset normale doner. Yıkayıp defnederler. Efendimiz daha sonra gence babasının durumunu sorar.

“Babanızın en dikkate sayan tarafı neydi?” diye. Genc cevap verir: **“Babamın en dikkat ceken tarafı namaz kılmayısı idi. Alnı secdeye gelmez yaratanına ibadet etmezdi.** Genc baska seyler

soylemek istediye de Efendimiz: “Yeter durum anlasıldı. Bu kafidir” demek suretiyle namazın onemini arz eder. (Onlar Boyleydi, Ahmet Sahin, s.220–221)

“Sunnetin İcin Ya Rasulellah!” (Cemaat katılmak için şuur gerekir)

İki gozu kor olan bir zat vakit namazlarını cemaatle kılmaya ozen gösterir. Bir keresinde bu zat **camiiye giderken duser ve bası yaralanır**. Eve donunce **hanımı** kendisine cikısır. **“Sen amasın evinde kıl!”** Ama hanımına soyle cevap verir: **“Onun sunneti uğruna değil basım vucudum parcalansa az gelir.”** Ama dusup yaralandığı gunun **gecesinde Efendimizi ruyasında gorur**. Efendimiz ona :**“Hanımınla nicin munakasa ettin”** diye sorar. Ama :**“Sunnetin icin ya Rasulellah”** diye cevap verir. Efendimiz amanın gozlerini sıvazlayıp goz nurunu iade eder. (Kursuden Gonullere Hikmet Pırlıtları, Mehmet ERGUN, S.18)

“Kuyuya Dusseydi Cıkarmaz mıydınız?” (Kardeşinin günahına takılıp kalma Kendine bak)

Hasbel beseriye islemis olduğu bir gunahdan dolayı insanların kendisine soyleyip durduğu bir kimseye tesaduf eden **Ebu'd Derda (r.a)** : **“Bu adam bir kuyuya dushman olsaydı siz onu cıkarmak istemeyecek miydiniz ?”** buyurduğunda: **“Evet cıkarırdık”** demisler. Bu sefer Ebu'd Derda **“Oyle ise din kardesinize seb betmeyiniz, sizi bu gunahdan koruyan Allah'a hamdediniz”** buyurmuslar. Halkın Ebu'd Derda'ya **“Sen bu adama buğzetmedin mi?”** sorusuna 0: **“Ben onun hareketine kızarım. 0 hareketini**

terk edince, o yine benim kardesimdir” diye cevap verir. (Kursuden Gonullere Hikmet Pırlıtları, Mehmet ERGUN, S. 19)

EN BÜYÜK DERS

Bayezid-i Bistami, büyük velilerdendi. Allah'ın sevgisini kazanmıştı. Allah'ın izniyle hayvanlara dahi sözünü geçirebiliyordu.

Günlerden bir gün değirmenden evine dönerken, ormanda yaşlı bir kadına rastladı. Yaşlı kadının sırtında dolu bir un çuvalı vardı. Yükü ağırdı. Oflaya-puflaya götürmeye çalışıyor, buram buram terliyordu.

Yaşlı kadının haline acıyan Bayezid-i Bistami hazretleri, ormanda kükreyerek dolaşan aslana emretti:

"— Ey Aslan, Allah'ın izniyle buraya gel!"

Aslan, uysal bir kedi gibi yaklaştı. Büyük velinin yanına sokuldu. Bacaklarına sürtünmeye başladı.

Bayezid-i Bistami, ihtiyar kadının sırtındaki çuvalı alıp aslana yükledi. Birlikte köye dönmeye başladılar. Yolda Bayezid-i Bistami yaşlı kadına sordu:

— "Köye döndüğünde mutlaka sana soracaklar. Yolda kime rastladığımı, bu işi kimin yaptığımı merak edecekler. Ne cevap vereceksin?"

Yaşlı kadın, kızgın, Bayezid-i Bistami'ye baktı:

— "Söyleyeceğim," dedi. "Zalim ve riyakâr Bayezid-i Bistami'ye rastladım diyeceğim..."

Büyük veli çok şaşırıldı. O kadar yardım ettiği halde, nasıl böyle konuşabiliyordu?

Hiç mi iyilikten arılamıyordu? Bu ne biçim işti? Sordu:

— "İyi ama sana iyilik ettim. Neden zalim ve riyakâr Olduğumu düşünüyorsun, ne kusur işledim ki?"

— "Daha ne yapacaktın?" diye bağırdı yaşlı kadın. "Ormanlar kralı aslanı eşek niyetine kullandı. Bana kerametini gösterip riyakârlık yaptın. Bunlardan büyük kusur olur mu?"

Bayezid-i Bistami'nin hayatı boyunca aldığı en önemli ders bu oldu. Her fırsatta surdan tekrarları:

"O sert yüzlü, tok sözlü kadının dersi içimde kalmış bütün riya ve gösteriş hissini sildi, süpürdü. Ondan sonra Allah'a daha da yaklaştığımı hissettim. Kibirден, gösterişten uzak durdum. Riyaya düşmedim."

Kibir ve gösterişten uzak durmak, hayatta başarımın da anahtarıdır.

Ahmet Şahin "Dini Hikayeler" s:66

İbadetlerin temel özellikleri:

1. **Samimilik (ihlas-Din nasihattir hadisi)**
2. **Süreklilik (sana ölüm gelinceye kadar...)**

3. İradilik (kendi tercihinle)
4. Bilinçlilik (enniyyetü tefrigun beynel ibâdâti vel âdati)
5. Sünnete uygunluk (sallu kema reeytumuni usalli)
6. İbadet dilinin din diline uygunluğu
7. İbadetlerden sembolik hareketler vardır (İbadetler akıl üstüdür)
8. Fonksiyenellik vardır (ruh-bilinç, dindarlık duygusunun gelişmesi)
9. Yeterlilik (güç yetirebilme-istitaat- etta'atü yelzemul istita'âtü)
10. İbadet fert ve toplumun sosyal hayata intibakını ve insicamını sağlar

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
 الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا
 يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

Ey iman edenler! Allah’a ve ahiret gününe inanmadığı halde insanlara gösteriş olsun diye malını harcayan kimse gibi, sadakalarınızı başa kakmak ve gönül kırmak suretiyle boşa çıkarmayın. Böylesinin durumu, üzerinde biraz toprak bulunan ve maruz kaldığı şiddetli yağmurun kendisini çıplak bıraktığı bir kayanın durumu gibidir. Onlar kazandıklarından hiçbir şey elde edemezler. Allah kâfirler topluluğunu hidayete erdirmez. Bakara, 2/264.

İdris YAVUZYİĞİT tarafında “Hasenat”; “Riyazüs Salihin”; “**Kursuden Gonullere Hikmet Pırıltıları**” Mehmet ERGÜN, isimli eserlerden ve “**İbadetlerin Devamlılığı Esastır**” Kerim BULADI; “**İman Amel Etmeyi Gerektirir**” Mukadder Arif YÜKSEL’in örnek vaazlarından istifade edilerek hazırlanmıştır.